

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N135

20.12.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი და პლასტმასის მილების დამამზადებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „გიო-10“, ქ. ბათუმი, ალ. გრიბოედოვის ქ. N38, ბ N23;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. ბათუმი, ბაგრატიონის ქუჩა N97-99;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 29.10.2019;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ეკოლცენტრი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „გიო-10“-ის მიერ წარმოდგენილია პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი და პლასტმასის მილების დამამზადებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

შპს „გიო-10“-ის მიერ 2019 წლის 16 სექტემბერს სამინისტროში წარმოდგენილი იყო სკოპინგის განცხადება პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი და პლასტმასის მილების დამამზადებელი (ნარჩენების აღდგენა) საწარმოს პროექტზე, ვინაიდან წარმოდგენილი დოკუმენტაცია შეიცავდა გარკვეულ უზუსტობებს 2019 წლის 29 ოქტომბერს შპს „გიო-10“-მა სამინისტროში განმეორებით წარმოადგინა დაზუსტებული სკოპინგის განცხადება აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმო მდებარეობს ქ. ბათუმში, ბაგრატიონის ქუჩა N97-99-ში შპს „სესილი 2008“-ს კუთვნილ (5740 მ² ფართობის) არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების, მიწის ნაკვეთზე არსებულ შენობაში (ს/კ 05.26.13.022). საწარმოს ტერიტორიის აღმოსავლეთით და დასავლეთით არის დასახლებული ზონა. უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე მანძილი შეადგენს 15 მ-ს. საწარმოდან დასავლეთით 170 მ-ში მდებარეობს საჯარო სკოლა, ჩრდილო-დასავლეთით 130 მ-ში - ენერგო პრო ჯორჯიას ოფისი, ხოლო ჩრდილოეთით შპს „ანთ გრუპის“ საკუთრებაში არსებული საწყობი.

აღნიშნული საწარმო ფუნქციონირებს 2012 წლის აპრილიდან, საწარმოში ხდება პლასტმასის საკანალიზაციო და წყლის მილების წარმოება. საწარმოს გააჩნია ორი საწარმოო უბანი, რომლებიც განთავსებულია 120 მ² (კანალიზაციის მილების დამამზადებელი) და 80 მ² (წყლის მილების დამამზადებელი) შენობებში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად საწარმოში იგეგმება წელიწადში 330 ტ პოლიეთილენის პარკების და 135 ტ მეტალოპლასტმასის კარ-ფანჯრების ნარჩენების გადამამუშავება, რის

შედეგადაც მიიღება 280 ტ/წელ წყლის და 117,6 ტ/წელ საკანალიზაციო მილები. წელიწადში გათვალისწინებულია 210 სამუშაო დღე, დღე-ღამეში 8 საათიანი სამუშაო რეჟიმით. საწარმოში დასაქმებულია 14 ადამიანი.

საწარმოში განთავსებულია დანადგარები:

- წყლის მილების წარმოებისთვის-ორი პოლიეთილენისა და პოლიპროპილენის ნარჩენების დამაქუცმაცებელი წისქვილი, თითოეულის წარმადობა 100 კგ/სთ; გრანულატორი - 180 კგ/სთ; ექსტრუდერი - 178 კგ/სთ;
- საკანალიზაციო მილების წარმოებისთვის- ნარჩენების დამაქუცმაცებელი ორი წისქვილი - თითოეულის წარმადობა 80 კგ/სთ; ექსტრუდერი - 80 კგ/სთ; მილების თავების დასამზადებელი დანადგარი.

საწარმოო პროცესი ხორციელდება პოლიმერული ნარჩენების ბაზაზე. კერძოდ, როგორც ადგილობრივი საწარმოებიდან, ასევე სხვა ქვეყნებიდან შემოტანილი მეტალოპლასტმასის მეორადი მასალის ბაზაზე.

წყლის მილების საწარმოო პროცესი იწყება წარმოების პროცესში წარმოქმნილი წუნდებული პროდუქციის, შემოტანილი პოლიეთილენის და პოლიპროპილენის ნარჩენების დასაწყობებით. საწყობში ხდება ნარჩენების გადარჩევა, რომელიც შემდგომ მიეწოდება დამაქუცმაცებელ როტორულ წისქვილებს. წისქვილებში დაქუცმაცებული მასალა იყრება გრანულატორის ბუნკერში. გრანულატორში, დაქუცმაცებული მასა ელექტროენერჯის ხარჯზე ცხელდება 170 გრადუს ტემპერატურამდე, ხდება ბლანტი. გრანულატორიდან გამოსული ცხელი მასა გრილდება წყლის აბაზანაში და იჭრება გრანულებად. გრანულირებული მასა იყრება ტომრებში, შემდეგ იყრება ექსტრუდერის მიმღებ ბუნკერში, საიდანაც მიეწოდება მილების ექსტრუდერს. ექსტრუდერში გრანულები ხურდება 170 გრადუს ტემპერატურამდე და წნევის მეშვეობით მილების სახით გამოდის ექსტრუდერიდან, რომელიც შემდგომ ცივდება წყლის აბაზანაში და იჭრება სათანადო ზომებად. მზა მილები საწყობდება სარეალიზაციოდ.

საკანალიზაციო მილების საწარმოო პროცესი იწყება წარმოების პროცესში წუნდებული პროდუქციის, შემოტანილი მეტალოპლასტმასის კარ-ფანჯრების ნარჩენებისა და სხვა არასტანდარტული დაწუნებული მასალის დროებით დასაწყობებით. ნარჩენები გადარჩევის შემდგომ ხვდება როტორულ დამაქუცმაცებელ წისქვილებში. წისქვილებში დაქუცმაცებული მასა იყრება კანალიზაციის მილების ექსტრუდერის მიმღებ ბუნკერში, საიდანაც მიეწოდება მილების ექსტრუდერს. ექსტრუდერში დაფქვილი მასა ელექტროენერჯის ხარჯზე ხურდება 190 გრადუს ტემპერატურამდე, ხდება ბლანტი და წნევის მეშვეობით მილების სახით გამოდის ექსტრუდერიდან, რომელიც შემდგომ ცივდება წყლის აბაზანაში და იჭრება სათანადო ზომებად. მზა მილები საწყობდება სარეალიზაციოდ.

საწარმოს სპეციფიკიდან გამომდინარე მოსალოდნელია მავნე ნივთიერებების გავრცელება ატმოსფერულ ჰაერში. საწარმო ობიექტებზე დაგეგმილი ტექნოლოგიური პროცესების შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში მოსალოდნელია გამოიყოს შემდეგი დამბინძურებელი ნივთიერებები: ნახშირორჟანგი, ვინილქლორიდი, მმარმჟავა, პოლიმერული მტვერი. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ხმაურის გავრცელება.

საწარმოში წყალი გამოიყენება, როგორც საყოფაცხოვრებო, ასევე საწარმოო მიზნებისთვის. სასმელ-სამეურნეო მიზნებისთვის წყლის ხარჯი შეადგენს 132,3 მ³/წელიწადში. ტექნოლოგიურ პროცესში წყლის გამოყენება ხდება გაციების ავზებში აორთქლების დანაკარგების შესავსებად, საერთო რაოდენობით 210 მ³/წელ. (წყალაღება მოხდება ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან). სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლები (119.7 მ³/წელ) ჩაშვებული იქნება ქალაქის საკანალიზაციო ქსელში. რაც შეეხება საწარმოო ჩამდინარე წყლებს-გაგრილების სისტემიდან ჩამდინარე წყლები არ წარმოიქმნება.

საწარმოს საქმიანობის შედეგად მოსალოდნელია საყოფაცხოვრებო (10.22 მ³/წელ), საწარმოო და სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის განთავსება, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის საინფორმაციო დაფაზე. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2019 წლის 11 ოქტომბერს ქ. ბათუმის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა საჯარო განხილვა. სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ: საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი, შპს „გიო-10“-ის დირექტორი, სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელი კომპანიის „ეკოლცენტრის“ და ქ. ბათუმის მერიის წარმომადგენელი. პროექტით დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ პრეზენტაცია დამსწრე საზოგადოებას წარუდგინა საკონსულტაციო კომპანია „ეკოლცენტრის“ წარმომადგენელმა, რომელმაც ისაუბრა საწარმოს სიმძლავრესა და მასშტაბზე, გარემოზე შესაძლო ზემოქმედებასა და მის სახეებზე, ასევე საკითხებზე რომლებიც შესწავლილი იქნება გზშ-ის მომზადების პროცესში. დამსწრე საზოგადოების მხრიდან პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი. ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და

შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გზშ ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;

4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- პროექტის აღწერა;
- საწარმოს ტერიტორიის GIS კოორდინატები და shape ფაილები;
- დაზუსტებული მანძილი საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე და სხვა საწარმოო ობიექტამდე;
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- საწარმოს ალტერნატივების ანალიზი (არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები შესაბამისი დასაბუთებით);
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა; პროდუქციის (წყლის და საკანალიზაციო მილების) წარმოების ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური აღწერა და ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული დანადგარების აღწერა (ტექნიკური პარამეტრები);
- დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა, კლასიფიკაცია და წარმოშობა;
- მიღებული პროდუქციის დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
- მზა პროდუქციის საწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- გადასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების კოდები, სახეობა, რაოდენობა და მათი შემდგომი მართვის ღონისძიებები (ნარჩენების დამუშავების ოპერაციის კოდი და აღწერილობა ნარჩენების მართვის კოდექსის დანართების შესაბამისად); გადასამუშავებელი ნარჩენების დროებითი განთავსების შესახებ ინფორმაცია;
- ექსპლუატაციის დროს წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის და მახასიათებლების შესახებ ინფორმაცია და მათი მართვის ღონისძიებების დეტალური აღწერა (საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების „სახეობების და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხისა და კლასიფიკაციის“ მოთხოვნების შესაბამისად);
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზის შესახებ;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა მათ შორის ადგილობრივების წილი და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- საწარმოო პროცესში გამოყენებული ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის დეტალური აღწერა;
- სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო წყლების მართვის საკითხი;
- სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხი;
- საწარმოს ფუნქციონირებისას შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
- საწარმოს გენერალური გეგმა;
- საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის დროს, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების სახეობები და რაოდენობა და სხვა.
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. სადაც ასახული უნდა იყოს: ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობა; ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები; (უახლოესი მოსახლის 15 მეტრით დაშორების გათვალისწინებით);
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებებზე მონიტორინგის განხორციელების საკითხები (ინსტრუმენტული გაზომვა, შესაბამისი მოწყობილობებით ონლაინ რეჟიმში გაზომვა და სხვა);
- **კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა);**
- სუნის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის წყაროები და მათი მახასიათებლები, ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები; ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება;
- ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე, შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ინფორმაცია ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;

წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიში მოიცავს გარკვეულ უზუსტობებს, რაც საჭიროებს დაზუსტება/კორექტირებას.

- ❖ სკოპინგის ანგარიშში 3.2 (გვ 8 თავი 3.2) აღნიშნულია, რომ ერთ-ერთი ნარჩენის კოდი, რომლის გადამუშავებაც მოხდება საწარმოში, არის 123 01 05. საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს №426 დადგენილებაში „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ“ აღნიშნული კოდი არ იძებნება.
- ❖ სკოპინგის ანგარიშში (გვ 13 თავი 4.3) აღნიშნულია, რომ წარმოების მოცულობის ზრდა არ იქნება დაკავშირებული გარემოსა და მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე მნიშვნელოვან ზემოქმედებასთან. აღნიშნული არ შეესაბამება სკოპინგის განცხადებით წარმოდგენილ ინფორმაციას და საჭიროებს დაზუსტებას.
- ❖ სკოპინგის ანგარიშში (გვ 15 თავი 5.1) აღნიშნულია რომ საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთით 50 მ-ში მდებარეობს საჯარო სკოლა. ტერიტორიის ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ ჩრდილოეთით 50 მეტრში საჯარო სკოლა არ მდებარეობს. შესაბამისად აღნიშნული საკითხი საჭიროებს რედაქტირებას.
- ❖ გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ კერძოდ რომელი ნარჩენი გამოიყენება წყლის მიწების წარმოების პროცესში, რომელი საკანალიზაციო მიწების წარმოების პროცესში და საიდან ხდება ამ ნარჩენების შემოტანა საწარმოს ტერიტორიაზე.
- ❖ გზმ ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიწების მიზნით სამინისტროში შპს „გიო-10“-ის მიერ წარმოდგენილ პოლიეთილენის ნარჩენების გადამამუშავებელი და პლასტმასის მიწების დამამზადებელი საწარმოს (ნარჩენების აღდგენა) ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.